

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ Циклова комісія зі спеціальності Психологія

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

Галузь знань	<u>05 – Соціальні та поведінкові науки</u>
Спеціальність	<u>053 – Психологія</u>
Назва освітньої програми	<u>Психологія</u>
Рівень вищої освіти	<u>фаховий передвищий</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Викладач, кандидат психологічних наук, доцент, Резнікова Олена Анатоліївна	+380505047993	ereznikova63@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Психологічні служби, як складові державної системи охорони психічного і соціального здоров'я громадян, покликані надавати соціальну і психологічну допомогу особистості у кризові моменти її життя, а також у процесі розвитку і саморозвитку. При цьому мова йде про кваліфіковану допомогу, допомогу, що здійснюється на наукових засадах і має на меті захист особистості, її честі і гідності, сприяння її повноцінному розвитку і саморозвитку. Психологічні служби мають великий потенціал щодо реалізації завдань психологічної науки.

Введення курсу «Основи діяльності психологічної служби» в систему підготовки психологів обумовлено необхідністю логічного продовження процесу теоретичного осмислення феноменів психологічної практики. Опанування основ діяльності психологічної служби дасть можливість майбутнім фахівцям свідомо і функціонально впроваджувати у психологічну практику ефективні методи психологічної допомоги, здійснювати психологізацію широких верств громадськості і українського суспільства в цілому. Знання, здобуті при вивченні курсу «Основи діяльності психологічної служби» є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.

Метою дисципліни «Основи діяльності психологічної служби» є оволодіння сукупністю знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього психолога, створюють передумови усвідомленого вивчення загальнотеоретичних та методологічних основ проведення заходів психологічної служби.

Передумови для вивчення дисципліни. Вивченню даної дисципліни передують вивчення предметів фахового передвищого рівня освіти. Для вивчення даного курсу здобувачам необхідні знання з дисциплін: «Вступ до спеціальності», «Історія психології», «Психологічна допомога особистості в умовах надзвичайних ситуацій», «Психологічна просвіта».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи діяльності психологічної служби» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає застосування теорій та методів психологічної науки, проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, генерувати нові ідеї, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

ЗК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства, демонструвати повагу різноманітності та мультикультурності, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК10. Здатність до комунікативної взаємодії, в тому числі державною та іноземною мовами

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій для вивчення психологічних особливостей особистості та груп.

СК4. Здатність надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК6. Здатність надавати консультативно-корекційну допомогу громадянам, які перебувають у кризових ситуаціях, а також проводити відповідні реабілітаційні та адаптаційні заходи.

СК8. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.

СК10. Здатність вибудовувати траєкторію власного кар'єрного та професійного розвитку.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Навчальна дисципліна «Основи діяльності психологічної служби» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПРН), передбачених освітньою програмою:

ПРН1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань, в тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН5. Використовувати типові науково-обґрунтовані способи вирішення життєвих проблем та психологічних задач у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати рішення щодо їх розв'язання.

ПРН8. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН12. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПРН13. Володіти базовими навичками надання психоконсультативної допомоги

ПРН16. Складати та реалізовувати програми психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор тощо, відповідно до вимог замовника.

ПРН18. Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною та іноземною мовами.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

знання:

- теоретичні основи організації психологічної служби, її предмет, мету, завдання та структуру;
- вимоги до особистості психолога як суб'єкта психологічної служби та організації його роботи;
- орієнтовні моделі діяльності психологічної служби в освітніх закладах та інших інституціях;
- основні напрямки діяльності психолога в системі психологічної служби: психодіагностику, психокорекцію, психологічну консультацію, профілактичну роботу;
- роботу психолога з дітьми різного віку, їх проблематику, діагностику та засоби корекції;
- особливості психологічної допомоги особистості в кризових ситуаціях.

вміння:

- планувати діяльність психологічної служби в школі та в інших інституціях;
- працювати з документацією психологічної служби;
- виконувати свою роботу відповідно до етичного кодексу психолога;
- діагностувати психологічні порушення та ставити психологічний діагноз на основі психодігностичної інформації;
- коригувати психологічні порушення дітей різного віку;
- виявляти якості та вміння педагога, які вимагають корекції, розвитку, та визначати шляхи вирішення даних проблем;
- вирішувати педагогічні конфлікти, підвищувати психологічну ефективність педагогів;
- надавати психологічну допомогу особистості в кризових ситуаціях.

навички:

- володіти теоретичними основами та найважливішими концептуальними положеннями діяльності психологічної служби;
- володіти основними методами і технологіями практичної психології.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	36	36	48	1	2	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лекц.		прак	сам. роб.	
Тема 1. Теоретичний аналіз проблеми організації психологічної служби	12	6	4	5
Тема 2. Організація та планування роботи практичного психолога	9	2	2	5
Тема 3. Основні напрямки діяльності психолога в системі освіти України	9	2	2	5
Тема 4. Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку	10	2	4	5
Тема 5. Особливості роботи психолога з молодшими школярами	12	6	4	4
Тема 6. Специфіка роботи психолога з підлітками	12	4	4	4
Тема 7. Специфіка роботи психолога із старшокласниками	12	2	2	4
Тема 8. Методика роботи шкільного психолога з дітьми групи ризику	10	2	2	4
Тема 9. Особливості роботи психолога з батьками і педагогічними колективами	12	6	4	4
Тема 10. Психологічні служби України і зарубіжних країн	10	4	4	4
Тема 11. Психологічна допомога в кризових ситуаціях	12	-	4	4
Усього годин	120	36	36	48
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі фахового передвищого рівня освіти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, Здобувачи отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Тема 1. Теоретичний аналіз проблеми організації психологічної служби 1. Історія розвитку психологічних знань. 2. Психологічна служба в сфері освіти: а) історія зарубіжної практичної психології; б) історія вітчизняної психологічної служби в системі освіти. 3. Структура, управління та зміст діяльності психологічної служби за кордоном та в Україні. Фінансування діяльності психологічної служби. 4. Підготовка практичних психологів в Україні та за кордоном. 5. Діяльність психологічної служби в умовах освітньої реформи.	4
2	Тема 2. Організація та планування роботи практичного психолога 1. Основні види діяльності практичного психолога в закладах освіти. 2. Організація та форми роботи практичного психолога. 3. Вимоги до психологічного кабінету дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи освіти. 4. Правила та форма ведення документації практичного психолога в закладах освіти. 5. Етика праці психолога і кодекс поведінки. Вимоги до особистості психолога.	2
3	Тема 3. Основні напрямки діяльності психолога в системі освіти України 1. Психодіагностика як основа професійної діяльності психолога. Завдання та процедура шкільної психодіагностики. 2. Основні фактори ризику в різних вікових групах учнів. 3. Психолого-педагогічна корекція як напрям діяльності психологічної служби в школі. Принципи психокорекційної діяльності психолога. Характеристика основних форм психокорекційної роботи. 4. Психологічна консультація як напрям роботи психологічної служби. 5. Профілактична робота психологічної служби. Просвітницька робота психологічної служби.	2

4	<p>Тема 4. Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічний супровід природнього розвитку дітей дошкільного віку. 2. Зовнішні прояви афективності та характерні риси афективних дій дітей дошкільного віку. Корекція афективної поведінки. 3. Формування довільної поведінки у дітей дошкільного віку. Етапи тренування психічної довільності дітей дошкільного віку 4. Проблема адаптації дитини до групи дошкільників. 5. Корекція міжособистісної взаємодії в групах дитячого садочку. 	4
5	<p>Тема 5. Особливості роботи психолога з молодшими школярами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи діагностики та правила оформлення результатів перевірки готовності до навчання у школі. Дотримання етичних правил під час перевірки та повідомлення результатів готовності дитини до навчання у школі. 2. Напрямки роботи психолога по підготовці дитини до школи. 3. Адаптація дитини до школи та мотивація навчання. 4. Робота психолога по подоланню тривожності, агресивності та шкільних страхів у молодших школярів. 5. Довільність поведінки в молодшому шкільному віці та методи її розвитку. 	4
6	<p>Тема 6. Специфіка роботи психолога з підлітками</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні труднощі підліткового віку. Акцентуації характеру як вид роботи психолога з підлітками. 2. Внутрішні конфлікти підлітків: психодіагностика та корекція. 3. Профілактика виникнення негативних звичок, впровадження здорового способу життя у підлітків. 4. Проблеми міжособистісного спілкування у підлітковому віці. 5. Криза підліткового віку як проблема психологічної роботи в школі. 	4
7	<p>Тема 7. Специфіка роботи психолога із старшокласниками</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічні труднощі юнацького віку. Профорієнтаційна робота зі старшокласниками. Роль психолога у професійному самовизначенні старшокласників. 2. Проблеми міжособистісної взаємодії юнацтва (конфлікти, лідерство). 3. Підготовка старшокласників до сімейного життя як вид роботи шкільного психолога. 4. Психологічна підтримка процесу становлення особистісної ідентичності як вид діяльності психологічної служби в школі. 5. Проблема сенсу життя в ранньому юнацькому віці. 	2
8	<p>Тема 8. Методика роботи шкільного психолога з дітьми групи ризику</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема соціально-психологічної занедбаності учнів. 2. Сутність, причини та види психологічних девіацій. Агресивна поведінка: сутність, вікові особливості, діагностика, корекція, профілактика. 3. Делінквентна поведінка: вікові особливості, причини, профілактика. Методика контактної взаємодії з делінквентними учнями. 	2

	4. Адиктивна поведінка: сутність, технології корекції та профілактики. 5. Аутоагресивна, суїцидальна поведінка: сутність, причини, особливості прояву, засоби корекції та профілактики.	
9	Тема 9. Особливості роботи психолога з батьками і педагогічними колективами 1. Основні завдання психолога у роботі з батьками. Основні концепції психологічної роботи з батьками. 2. Діагностичні засоби вивчення особливостей сімейного виховання учнів. Моделі психологічної допомоги батькам учнів. 3. Методи психокорекційної роботи з сім'ями школярів. Методика сімейної терапії як вид діяльності психолога в школі. 4. Робота психолога з педагогічним колективом. Психологічна допомога педагогу в організації навчального процесу. 5. Роль психолога у попередженні та залагодженні педагогічних конфліктів.	4
10	Тема 10. Психологічні служби України і зарубіжних країн 1. Національна система соціальних і психологічних служб України. 2. Система психологічного забезпечення діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій. 3. Система психологічного забезпечення діяльності персоналу Державної прикордонної служби України. 4. Служба психологічного забезпечення діяльності органів і підрозділів внутрішніх справ. 5. Психологічні служби зарубіжних країн. Організація психологічної служби системи освіти в США. Організація психологічної служби в країнах Європи. Організація психологічної служби в системі освіти Ізраїлю.	4
11	Тема 11. Психологічна допомога в кризових ситуаціях 1. Напрямки діяльності психолога в закладах медицини. Психологічна допомога в медичній практиці. Психологія поведінки з хворими. Зміст психологічної допомоги у випадку тяжкої невиліковної хвороби. 2. Соціально-психологічні служби для сім'ї та молоді. Психологічно-просвітницька діяльність психолога. Психологічна допомога у виборі шлюбного партнера. Психологічна допомога в ситуації розлучення. 3. Служба телефонної психологічної допомоги. 4. Психологічна допомога в кризових ситуаціях 5. Психологічна допомога особам, які перебували в екстремальних ситуаціях.	4
	Всього	36

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здобувачів фахового передвищого рівня освіти щодо вивчення дисципліни «Основи діяльності психологічної служби» передбачає:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	<p>Тема 1. Теоретичний аналіз проблеми організації психологічної служби</p> <p>1. Придумати назву, мету, завдання, структуру, зміст роботи (напрямки, методи, форми роботи, обладнання, фінансування, кількість робітників, їх обов'язки) власної психологічної служби будь-якої організації та зробити її презентацію-рекламу для фахівців та клієнтів.</p> <p>2. Підготувати доповідь на тему: «Організаційно-методологічні принципи психологічної служби організації (підприємства)».</p>	5
2	<p>Тема 2. Організація та планування роботи практичного психолога</p> <p>1. Відповідно до Положення про психологічну службу системи освіти України укласти таблицю основних видів діяльності психологічної служби.</p> <p>2. Проаналізувати основні форми роботи практичного психолога.</p> <p>3. Підготувати повідомлення презентацію «Вимоги до психологічного кабінету навчальних закладів системи освіти».</p> <p>4. Укласти перелік документації практичного психолога в закладах освіти. Навести схеми документації психолога.</p>	5
3	<p>Тема 3. Основні напрямки діяльності психолога в системі освіти України</p> <p>1. Підготувати реферативні повідомлення на теми: «Психодіагностика як основа професійної діяльності психолога», «Психолого-педагогічна корекція як напрям діяльності психологічної служби в школі», «Психологічна консультація як напрям роботи психологічної служби».</p> <p>2. Укласти таблицю основних факторів ризику в різних вікових групах учнів.</p>	5
4	<p>Тема 4. Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку</p> <p>1. Розробити сценарій з психологічного супроводу природного розвитку дітей дошкільного віку.</p> <p>2. Укласти таблицю етапів тренування психічної довільності дітей дошкільного віку.</p> <p>3. Визначити зовнішні прояви афективності та характерні риси афективних дій дітей дошкільного віку. Визначити етапи ігрової корекції афективної поведінки дошкільників</p> <p>4. Укласти карту-характеристику готовності дитини до шкільного навчання</p>	5

5	<p>Тема 5. Особливості роботи психолога з молодшими школярами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укласти перелік методів діагностики готовності до навчання у школі. 2. Проаналізувати етичні правила повідомлення результатів готовності дитини до навчання у школі. 3. Розробити план психокорекційної програми для дітей молодшого шкільного віку з порушеннями структури самосвідомості 4. Підібрати психокорекційні вправи щодо подоланню тривожності та шкільних страхів у молодших школярів. 	4
6	<p>Тема 6. Специфіка роботи психолога з підлітками</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укласти таблицю поведінкових проявів акцентуацій характеру підлітків та особливостей психокорекційної роботи психологів. 2. Проаналізувати технологію психологічної роботи з підлітками у школі. 3. Розробити план роботи психолога щодо профілактики виникнення негативних звичок, впровадження здорового способу життя у підлітків. 4. Визначити напрямки психологічної допомоги підліткам у пізнанні власного «Я». 	4
7	<p>Тема 7. Специфіка роботи психолога із старшокласниками</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати реферативне повідомлення: «Психологічні труднощі юнацького віку». 2. Визначити основні напрямки профорієнтаційної роботи із старшокласниками. 3. Розробити програму факультативу з психології для старшокласників. 4. Розробити завдання, структура та методи тренінгу особистісного зростання для старшокласників. 	4
8	<p>Тема 8. Методика роботи шкільного психолога з дітьми групи ризику</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Укласти таблицю соціокультурних і психолого-педагогічних факторів соціально-педагогічної занедбаності дітей. 2. Укласти банк методик діагностики девіантної поведінки особистості. 3. Проаналізувати методику контактної взаємодії з делінквентними учнями. 4. Визначити технологію психологічної корекції агресивної поведінки дитини. 	4
9	<p>Тема 9. Особливості роботи психолога з батьками і педагогічними колективами</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати реферативне повідомлення: «Основні концепції психологічної роботи з батьками», «Робота психолога з педагогічним колективом». 2. Проаналізувати діагностичні засоби вивчення особливостей сімейного виховання учнів. 3. Укласти схему аналізу особливостей і недоліків сімейного виховання учнів. 4. Визначити завдання, структуру та методи когнітивно-поведінкового тренінгу корекції батьківських відносин. 	4
10	<p>Тема 10. Психологічні служби України і зарубіжних країн</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати повідомлення: «Національна система соціальних і психологічних служб України». 2. Підготувати презентації: «Система психологічного забезпечення діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій», «Система психологічного забезпечення діяльності персоналу Державної прикордонної 	4

	служби України», «Служба психологічного забезпечення діяльності органів і підрозділів внутрішніх справ». 3. Проаналізувати досвід функціонування психологічних служб у зарубіжних країнах.	
11	Тема 11. Психологічна допомога в кризових ситуаціях 1. Визначити напрямки діяльності психолога в закладах медицини. 2. Розробити методичні рекомендації щодо поведінки з хворими на невиліковні хвороби. 3. Визначити основні принципи, задачі і методи психологічної допомоги у виборі шлюбного партнера. 4. Підготувати повідомлення: «Служба телефонної психологічної допомоги».	4
	Всього	48

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; тестовий контроль знань, робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	--

Питання до заліку

1. Історія розвитку психологічних знань. Психологічна служба в сфері освіти.
2. Структура, управління та зміст діяльності психологічної служби за рубежом та в Україні.
3. Підготовка практичних психологів в Україні та закордоном.
4. Діяльність психологічної служби в умовах освітньої реформи.
5. Основні види діяльності практичного психолога в закладах освіти. Організація та форми роботи практичного психолога.
6. Вимоги до психологічного кабінету дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи освіти.
7. Правила та форма ведення документації практичного психолога в закладах освіти.
8. Етика праці психолога і кодекс поведінки. Вимоги до особистості психолога.
9. Психодіагностика як основа професійної діяльності психолога. Завдання та процедура шкільної психодіагностики.
10. Психолого-педагогічна корекція як напрям діяльності психологічної служби в школі.
11. Психологічна консультація як напрям роботи психологічної служби. Профілактична робота психологічної служби.
12. Просвітницька робота психологічної служби.
13. Психологічний супровід природнього розвитку дітей дошкільного віку.

14. Зовнішні прояви афективності та характерні риси афективних дій дітей дошкільного віку. Корекція афективної поведінки.
15. Формування довільної поведінки у дітей дошкільного віку. Етапи тренування психічної довільності дітей дошкільного віку
16. Проблема адаптації дитини до групи дошкільників. Корекція міжособистісної взаємодії в групах дитячого садочку.
17. Методи діагностики та правила оформлення результатів перевірки готовності до навчання у школі.
18. Напрямки роботи психолога по підготовці дитини до школи. Адаптація дитини до школи та мотивація навчання.
19. Робота психолога по подоланню тривожності, агресивності та шкільних страхів у молодших школярів.
20. Довільність поведінки в молодшому шкільному віці та методи її розвитку.
21. Психологічні труднощі підліткового віку. Акцентуації характеру як вид роботи психолога з підлітками.
22. Внутрішні конфлікти підлітків: психодіагностика та корекція.
23. Профілактика виникнення негативних звичок, впровадження здорового способу життя у підлітків.
24. Проблеми міжособистісного спілкування у підлітковому віці.
25. Криза підліткового віку як проблема психологічної роботи в школі.
26. Шкільна дезадаптація у підлітковому віці.
27. Психологічні труднощі юнацького віку.
28. Профорієнтаційна робота зі старшокласниками. Роль психолога у професійному самовизначенні старшокласників.
29. Проблеми міжособистісної взаємодії юнацтва (конфлікти, лідерство).
30. Підготовка старшокласників до сімейного життя як вид роботи шкільного психолога.
31. Психологічна підтримка процесу становлення особистісної ідентичності як вид діяльності психологічної служби в школі.
32. Проблема соціально-психологічної занедбаності учнів.
33. Сутність, причини та види психологічних девіацій. Методики діагностики девіантної поведінки особистості.
34. Агресивна поведінка: сутність, вікові особливості, діагностика, корекція, профілактика.
35. Делінквентна поведінка: вікові особливості, причини, профілактика. Методика контактної взаємодії з делінквентними учнями.
36. Адиктивна поведінка: сутність, технології корекції та профілактики.
37. Аутоагресивна, суїцидальна поведінка: сутність, причини, особливості прояву, засоби корекції та профілактики.
38. Основні завдання психолога у роботі з батьками. Основні концепції психологічної роботи з батьками.
39. Діагностичні засоби вивчення особливостей сімейного виховання учнів.
40. Методи психокорекційної роботи з сім'ями школярів.
41. Методика сімейної терапії як вид діяльності психолога в школі.
42. Робота психолога з педагогічним колективом.
43. Психологічна допомога педагогу в організації навчального процесу.
44. Роль психолога у попередженні та залагодженні педагогічних конфліктів.
45. Система психологічного забезпечення діяльності Державної служби України з надзвичайних ситуацій.
46. Система психологічного забезпечення діяльності персоналу Державної прикордонної служби України.
47. Служба психологічного забезпечення діяльності органів і підрозділів внутрішніх справ.
48. Психологічна служба в збройних силах України.
49. Напрямки діяльності психолога в закладах медицини. Психологічна допомога в медичній практиці.
50. Соціально-психологічні служби для сім'ї та молоді. Психологічно-просвітницька діяльність психолога.
51. Служба телефонної психологічної допомоги.

52. Психологічна допомога особам, які перебували в екстремальних ситуаціях.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОГО ПЕРЕДВИЩОГО РІВНЯ ОСВІТИ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота Здобувача)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
<i>Поточний контроль</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі Здобувачами

			оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота Здобувача)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для заліку)

Рівень знань оцінюється:

- **«відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів.** Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- **«добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів.** Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі Здобувачами

термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- **«добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів.** Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- **«задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів.** Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- **«задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів.** Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- **«незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів.** Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- **«незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів.** Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Легка Л.М. Організація діяльності психологічних служб: навчальний посібник. Львів: Новий Світ. 2018. 372 с.
2. Научитель О. Д., Гулий Ю. І. , Фальова О. Є. Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти: підручник. Частина 1. Х.: Вид. група «Основа», 2016. 128 с.
3. Научитель О. Д. Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти: підручник. Частина 2. Х.: Вид. група «Основа», 2016. 144 с.

4. Митник, О. Я. Т. В. Середнюк Організація психологічної служби: навч.-метод. посіб. Київ: Слово, 2017. 128 с.
5. Психологічна служба: підручник / В.Г.Панок (наук. ред.), А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.

Допоміжна:

1. Карапетрова О.В. Психологічний супровід дітей молодшого шкільного віку в позашкільній діяльності: посібник. Бердянськ: БДПУ, 2013. 168 с.
2. Коропецька О.М. Психологічні основи професійної орієнтації та самореалізації особистості. К. КНТ. 2017.438 с.
3. На допомогу керівнику психологічної служби: документи, схеми, таблиці/ автори-упорядники Т.Войцях, Т.Артеменко. Черкаси: ЧОПОПІ, 2012. 104 с.
4. Настільна книга шкільного психолога / авт.-уклад. О.Є. Марінушкіна. Х.: Вид-во «Ранок», 2010. 288 с.
5. Організація психологічної служби школи / уклад. Л. В. Туріщева. Харків : Основа, 2012.111 с.
6. Панок В. Г., Острова В.Д. Психологічна служба вищого навчального закладу (організаційно-методичні аспекти). К.: «Освіта України», 2010. 230 с.
7. Панок В. Г. Психологічна служба: навчально-методичний посібник для Здобувачів і викладачів. Кам'янець-Подільський: ТОВ Друкарня Рута, 2012. 328 с
8. Психологічний супровід становлення суб'єкта економічної соціалізації: методичні рекомендації батькам та педагогам / за ред. О. В. Лавренко. К.; Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 70 с.
9. Робота психолога та соціального педагога в закладах освіти. Збірник нормативних документів / укладач: І.С. Загурська. Житомир, 2010. 83 с.
10. Строяновська, О. В. Психологічна служба в системі освіти: практикум з навчального курсу для практичних психологів: навч. посібник. Київ: Каравела, 2010. 176 с.
11. Скок А. Г., Ющенко І.М. Психологічна служба освіти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Слово, 2013. 240 с.
12. Чебоненко С.О., Третяк О.С. Пенітенціарна психологія: Навчальний посібник. Чернігів, 2011. 219 с.
13. Щоденник психолога / упоряд. Д. Долгова Київ : Шкільний світ, 2016. 120 с.

Інформаційні ресурси

1. 1 Законодавство України – <https://rada.gov.ua/news/zak>
2. Наукова періодика України – <http://nbuv.gov.ua/taxonomy/term/334> –.
3. Електронні підручники онлайн «Педагогіка і психологія» – <http://chitalka.info/psy.html>.
4. Вісник психології і соціальної педагогіки – <http://psych.kiev.ua/nma-referats/flarefers/lang-1/referat-109/referatpart-4/index.html> –.
5. Пошукова система Google. — <http://www.google.com>.
6. Національна парламентська бібліотека України – nplu.kiev.ua
7. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – nbuv.gov.ua
8. Державна науково-медична бібліотека України – ukrlibworld.kiev.ua/med4.gntb.n-t.org
9. Публічна бібліотека імені Лесі Українки (Київ) – lucl.lucl.kiev.ua.ukrbook.net
10. Українська електронна бібліотека – lib.com.ua -